Kortfattat om innehållet

Margaretha Terner

s. **4** Redaktör Marja Räihäs kolumn handlar om den senaste sverigefinska bokmässan, där antalet författare, böcker och besökare var enormt stort jämfört med tidigare bokmässor. Hon poängterar att det utvidgade förvaltningsområdet för finska språket är en viktig orsak till att finska språkets status har förstärkts, vilket avspeglar sig bl.a. i mängden av och intresset för sverigefinsk poesi och prosa, biografier och memoarer.

s. **5** Allt fler svenskar vill lära sig finska, skriver Merja-Liisa Heikkinen. Den vanligaste orsaken är att man har bildat familj med en finskspråkig och vill underlätta kommunikationen med släktingar i Finland och att barnen blir tvåspråkiga. En annan vanlig orsak är finskt påbrå.

Merja-Liisa Heikkinen hävdar att det är mycket lätt för svenskar att lära sig det finska uttalet, när de väl har förstått att varje ljud har sin egen bokstav och att varje bokstav alltid uttalas. Det är bara h-ljudet mitt i ordet och de aspirationslösa klusilerna i början av ord som vållar problem, men detta påverkar inte förståelsen. Finskan har rikligt med lånord från svenskan, vilket också underlättar inlärningen. Efter första lektionen i nybörjarkursen vet de svenska eleverna att de redan kan flera tiotals finska ord. Merja-Liisa Heikkinen är finsklärare och utbildningssekreterare vid Finlandsinstitutet i Stockholm.

s. **6** Merja-Liisa Heikkinen berättar om en kurs i finska som Finlandsinstitutet i Stockholm anordnar och som heter *Lär dig läsa och skriva finska! En kurs för dig som redan kan talspråket*. Kursen riktar sig särskilt till andra generationens unga och vuxna sverigefinnar, som behärskar talspråket, men som ännu inte riktigt kan läsa och skriva finska och som har ett bristande ordförråd när det gäller arbetsliv och formella situationer. Kursen har kommit till stånd med revitaliseringsmedel från Institutet för språk och folkminnen.

s. **7** Fil. dr Tuija Määttäs artikel handlar om benämningar på styvfamiljemedlemmar. En hel del vardagsspråkliga benämningar på styvfamiljemedlemmar räknas upp och förklaras i artikeln. Enligt Tuija Määttä saknar finskan allmänspråkliga benämningar på styvfamiljemedlemmarna. Tuija Määttä är universitetslektor i finska vid Umeå universitet.

s. **9** Riina Heikkilä, auktoriserad translator och språkvårdare i finska vid Språkrådet, redogör för etymologin, ursprunget, för några vanliga ord med anknytning till julhelgen. Skandinaviska lån är vanliga, men forskar man längre tillbaka i tiden, finner man ofta ett gemensamt germanskt ursprung.

s. **11** Hannele Ennab kåserar om sitt tre veckor långa språkbad i Finland. Språkbadet, d.v.s. tjänstgöringen på finska språkbyrån vid Forskningscentralen för de inhemska språken i Helsingfors, var tämligen intensivt. För att läsarna ska kunna förstå vad hon har hållit på med har hon bifogat en ordlista över alla nya ord (53 stycken!) som förekommer i hennes artikel. Hannele Ennab är auktoriserad translator och språkvårdare i finska vid Språkrådet.

s. **15** Paula Ehrnebo har granskat språkets kvalitet i den finskspråkiga valinformationen på riksdagspartiernas hemsidor och jämfört resultatet med sin undersökning för fyra år sedan (se Kieliviesti 4/2006). Samtliga partier hade finskspråkigt valmaterial och materialet var lättillgängligt enligt Paula Ehrnebo. Hon konstaterar att texterna uppvisade brister av samma typ som för fyra år sedan. Brister i ortografi, partinamn, terminologi, ordval, satsbyggnad, kasusböjning och ordföljd illustreras med exempel. I alla finska texter kunde man se att det rörde sig om översättningar. Stilistiskt kunde texterna alltså bli bättre. Stavningen är dock bättre i år än för fyra år sedan, vilket är glädjande. Någon med kunskaper i finska borde dock ha gått igenom radbrytningen, för det ger ett slarvigt intryck när var och varannan rad är felaktigt avstavad.

Samtliga riksdagspartiers namn har sedan länge vedertagna finska motsvarigheter, namnrekommendationerna finns för övrigt i *Utrikes namnbok*. På Moderaternas hemsida används trots det inte partiets finskspråkiga namn. Med exempel från den finska texten illustreras hur konstigt det blir, när en finsk kasusändelse fogas till det svenska plurala partinamnet. Enligt Paula Ehrnebo borde någon finskspråkig i partiet ha läst igenom texten innan den lades ut på hemsidan.

Paula Ehrnebo kommer fram till samma slutsats som för fyra år sedan: Samtliga granskade texter ger ett intryck av att de saknar finslipning. Många av texterna är, trots bristerna, dock tämligen lättlästa. Paula Ehrnebo är fil.dr och tidigare vice avdelningschef på Språkrådet.

s. **19** Raija Kangassalo recenserar den deskriptiva frasordboken *Suurella sydämellä ihan sikana. Suomen kielen kuvaileva sanakirja* av Pirkko Muikku-Werner, Jarmo Harri Jantunen och Ossi Kokko. Verket utkom år 2008. Enligt recensenten fyller den nya frasordboken ett stort behov. Dessutom är den underhållande och rolig.

s. **21** Raija Kangassalo berättar om den sverigefinska sagotävlingen som anordnades av SR Sisuradio och Språkrådet i somras. Juryn fick över 50 sagor att gå igenom. Nivån i tävlingen var hög, vilket gjorde det svårt för juryn att välja ut de fem bästa. Juryn bestod av Raija Kangassalo från Språkrådet samt Tuomo Rouhiainen och Tiina Laitila-Kälvemark från Sisuradio. Namnet på författaren till respektive saga fick juryn veta först efter att vinnarna hade valts ut.

s. **22** Frågor och svar

s. **24** Ett urval sociala ord och begrepp från arbetsgruppen för uppdatering av *Svensk-finsk socialordlista* av Margaretha Terner, auktoriserad translator och språkvårdare i finska vid Språkrådet.

s. **27** Meän akateemi driver i samarbete med bl.a. Gårdbyskolan i Korpilombolo projektet ”Begyggelsenamn, naturnamn och orddomäner i meänkieliområdet – samverkan mellan generationerna”. Birgitta Rantatalos artikel behandlar finansieringen av projektet, syftet med arbetet och hur det konkreta arbetssättet ser ut. En intervju som siteras i artikkeln avslutas med förhoppningar och förväntningar på vad projektet ska resultera i sett ur såväl individperspektiv som ur en mer allmän samhällsaspekt.

s. **29** Meänkielitalaren Anna Angeria skriver om sitt modersmåls betydelse som känslospråk. Svenska leder henne i vardagen men hemma, vid Torneälven, är det meänkieli som får leva och visa vägen. Hon har skrivit en barnbok om vänskap som finns på meänkieli och heter *Algot ja Alma*. Bokens bilder och figurer leder läsaren in i den tornedalska världen.